

INFORME PRELIMINAR DE L'ENQUESTA SOBRE LA MEMÒRIA
HISTÒRICA I EL MEMORIAL DEMOCRÀTIC
6 de novembre 2004

***Entitats que formen
La Comissió Pro-Memorial:***

ASSOCIACIÓ CATALANA D'EXPRESOS POLÍTICS.
PONT DE LA LLIBERTAT: L'HOSPITALET ANTIFRANQUISTA.
AAGE-ADERFE (Guerrillers).
AMICAL DE MAUTHAUSEN.
ASSOCIACIÓ D'EXINTERNATS DEL FRANQUISME A CATALUNYA.
ASSOCIACIÓ DE FAMILIARS DE REPRESALIATS DEL FRANQUISME.
ASSOCIACIÓ MESEU DEL VENT.
ASSOCIACIÓN PARA UN MEMEORIAL DEMOCRÁTICO DE LOS TRABAJADORES DE SEAT.
ASSOCIACIÓ D'ÀNTICS MILITARS DE LA REPÚBLICA (AAMR).
ASSOCIACIÓ D'EXCOMBATENTS I VÍCTIMES DE LA GUERRA (PSC).
ASSOCIACIÓ PER LA RECUPERACIÓ DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA DE CATALUNYA.
ASSOCIACIÓ PRO-MEMÒRIA ALS IMMOLATS PER LA LLIBERTAT A CATALUNYA.
CENTRE D'INVESTIGACIÓ DE LA LITERATURA CONCENTRACIONÀRIA (CILEC).
COMISSIÓ CÍVICA PER LA RECUPERACIÓ DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA.
CENTRE D'ESTUDIS DEL BAGES.
FILS ET FILLES DELS REPUBLICUENS ESPAGNOLS ET ENFANTS DE L'EXILE.
FUNDACIÓ CATALANA D'INVESTIGACIONS MARXISTES.
FUNDACIÓ CIPRIANO GARCIA.
FUNDACIÓ PERE ARDIACA.
GRUP DE RECERCA DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA DE MATARÓ.
GRUP DE RECERCA DE L'ÉPOCA FRANQUISTA.
HISTÒRIA I MEMÒRIES DE FAMÍLIA.
INSTITUT PER A LA RECUPERACIÓ DE LA MEMÒRIA HISTÒRICA.
"LES DONES DEL 36".
RECUPEREM LA MEMÒRIA HISTÒRICA: RECUPEREM ELS REFUGIS PILAR FRUTOS SOLER.

Grup de Treball:

Tomàs Chicharro (coordinador), Enric Pubill, Salvador Goya, Javier Tebar, J.Serra, Enric Cama, Carme Coniull, Maria Rosa Borrás, Pepi Barrera, Josefina Piquet, Marià Hispano, Jaume Valls, Antonio Mayo, Joan G.Tristany.

Equip Tècnic:

Tomàs Chicharro (invest.psicologia social), Rosa Carbò (sociologa), Nuria Arias (dipl.en GAP), Elsa Collado (polítologa), Elisabet García (historiadora).

L'enquesta ens permet, una vegada analitzada convenientment, extreure
Informe general (Preliminar)

INTRODUCCIÓ.

Després de nombrosos anys de demanar la creació del Memorial Democràtic, és a dir, la concreció i materialització de la memòria històrica, per les condicions propícies, es arribat el moment. El Govern de la Generalitat va a proposar al Parlament la creació d'aquest ens en forma d'entitat de Dret Públic mitjançant una llei que pot ser presentada a la tardor.

Les Associacions signants de la Declaració de l'Hospitalet, com a protagonistes principals d'aquesta memòria històrica, no volen mancar a aquesta fita històrica ja que són, no solament els principals promotors, sinó també, en gran part, els responsables de que els valors que amb la seva lluita varen defensar, siguin transmeses el més fidel possible a les noves generacions, alhora que amb una acurada adaptació a la situació i necessitats actuals i futures.

Quan volem determinar el contingut i la finalitat de la recuperació de la memòria històrica i democràtica del període franquista el primer problema amb que ens trobem és el de la definició d'aquesta mateixa. Es tracta de una mena de objecte o artefacte institucional o d'un concepte abstracte o d'un record col·lectiu o d'un tema d'historiadors, o de... què ?.

Davant de la perplexitat de no saber exactament respondre, almenys hi ha dues coses de que, sembla que estem raonablement segurs: primerament, que la memòria històrica està al cervell, en els sentiments, és a dir, en la experiència dels que van viure aquella època i especialment dels que van patir i lluitar contra el franquisme i la segona que encara conservem documents i testimonis dels que ja no hi són entre nosaltres, és a dir, proves disperses o ja recollides i d'altres que esperen ser desenterrades o descobertes.

Creiem saber, doncs, a on podem trobar la memòria històrica, on està amagada, camuflada, on s'ha pogut preservar de la destrucció per part primer, del franquisme i, també, és de justícia reconèixer-ho, del pacte de silenci i oblit que va imposar la transició i d'un llarg període posterior, amb governs de centre, dreta i d'esquerra, que d'això no se salva ningú, excepte dels que pensen que no oblidar significa no solament no repetir sinó, també, que resten ferides que els franquistes i els seus aliats i còmplices van causar als drets fonamentals de les persones i dels pobles, que no presquiveixen i que cal passar la lliçó i els deures a les generacions properes perquè, com a mínim, la nostra experiència els serveixi per lluitar pels seus drets individuals i col·lectius. Molts de nosaltres pensem, com deia en Brecht, que el ventre de la bèstia encara és fecunda i que els quatre genets de l'Apocalipsis encara cavalquen pel món.

L'objecte d'aquest treball és extreure del nostre cervell, dels nostres sentiments, emocions tota aquesta part de la nostra vida i de la nostra societat, encara que a vegades es faci esments a documents i estudis.

Aquest és el propòsit de l'enquesta que hem realitzat amb la intenció d'esbrinar quin és el parer i expectatives del col·lectiu de lluitadors per la democràcia i la llibertat durant el franquisme que representant a les nostres entitats. Però estem segurs de que la nostra opinió, avalada per la experiència recollida de la lluita antifranquista i de la posterior fins ara, és compartida per la majoria de la societat catalana.

L'enquesta ens permet, una vegada analitzada convenientment, extreure conclusions bàsiques per a aportar consells i indicacions respecte al Memorial Democràtic en el sentit d'aquesta fidelitat i projecció vers les noves generacions. Aquest informe conté, doncs, els anàlisis documentats de l'enquesta i a la vegada que avança aquests consells, amb una marcada vocació de que puguin ser pràctics i aplicables, encara que tinguin que sotmesos a una discussió i aprofundiment el més ampli possible.

L'enquesta consta de tres parts ben diferenciades. Per tant, dedicarem tres capítols als seus anàlisis pormenoritzat, un per cada part. L'últim i quart capítol està dedicat a la necessària síntesis dels consells derivats de cada part.

La primera part està basada en l'expressió i anàlisi de les actituds, de les que s'en deriven els sentiments i emocions reveladors i sincers que són el subtracte i llavor de la nostra acció, en la lluita per la llibertat i ara, en la voluntat de transmetre els valors.

La segona part pretén cercar els elements constitutius del franquisme i de les relacions entre ells; d'alguns, de la seva inquietant i permanència entre nosaltres, més o menys disfressats i d'altres la total desaparició. És obvi que el Memorial té la obligació de destacar aquesta presència i les relacions i advertir dels perills que això comporta i preveure de les condicions que poden fer possible el renaixement.

Els valors i els ideals a transmetre són la matèria de la tercera part. Però hi ha de nous que han aparegut i que encara no són drets; és a dir, es te que lluitar perquè ho siguin. Estem segurs de que el nostre esperit de lluita és el mateix que pot permetre aquest progrés a les noves generacions a condició que sapiguem transmetre'l.

La mostra és de 180 persones representativa d'una població d'unes 2500 persones afiliades o participants en les activitats de les 20 entitats signants de la Declaració de l'Hospitalet. Aquest col·lectiu correspon, en la seva majoria al denominat "lluitadors per la llibertat", així qualificats pel Congrés de Diputats l'any 2003. L'espectre polític és molt ampli, especialment de l'esquerra i l'abast geogràfic correspon a tota Catalunya i en alguns casos residint en altres parts de l'Estat.

La mitjana d'edat és de 55 anys en un ventall des dels 90 als 23 i, també, dada important la suma de fills i de nets que és de 6 persones de mitjana (2,5 fills i 3,5 nets). En conseqüència, la influència directa per efectes demogràfics i de transmissió la podem multiplicar per 7 com a mínim; això és important ja que la transmissió de la memòria s'ha fet, quasi exclusivament per via familiar. La transmissió per via dels mitjans de comunicació és recent, parcial i insuficient, quan no tendenciosa, i per via de l'escola ha

estat pràcticament inexistent, tal com ho demostra l'enquesta. Aquest efecte multiplicador es veu augmentat extraordinàriament a través de les funcions, influència i prestigi de les entitats compromeses en l'enquesta. Per tant, els resultats i conclusions de l'enquesta i de l'estudi són altament representatives de la part de la societat que reclama i que fa de la creació del Memorial Democràtic una necessitat ciutadana ineludible.

La raó fonamental de l'enquesta, estudi, conclusions i orientacions és, òbviament, d'ajudar participant en el projecte de la Generalitat. En aquest sentit creiem estar cobrint tres funcions bàsiques: a) destacar els sentiments, emocions i actituds positives necessàries per atreure, per desenvolupar la necessitat social i individual per conèixer i/o conservar la Memòria històrica i projectar-la vers el futur; b) contribuir a assenyalar els continguts històrics determinant els elements constitutius del franquisme, com a institucions, moviments, funcions, etc., i les seves relacions recíproques; c) la projecció pedagògica dels valors mitjançant la determinació dels que varem defensar els fonaments bàsics de llibertat i democràcia i de com es podem projectar al futur.

PRIMERA PART

S'analitzen les actituds que comprenen els sentiments i emocions amb les seves components cognitives, afectives i de comportament, a través de cinc grans qüestions o àmbits mitjançant la tècnica del diferencial semàntic. Són: 1) la lluita antifranquista, 2) la repressió, 3) el record, 4) les noves generacions i 5) el Memorial.

La primera part persegueix fonamentalment dotar al Memorial de:

- a) reproducció fidel d'aquests sentiments, emocions i actituds,
- b) poder de transmissió a les noves generacions mitjançant:
 - adaptació a les noves sensibilitats.
 - projecció dels sentiments positius per estimular actituds socials constructives i progressistes.

<i>La lluita antifranquista va ser?</i>	
Molt	necessària
Molt	forta
Molt	útil
Molt	llarga
Molt	important
Molt	perillosa
Molt	profunda
Molt	just
Molt	difícil
Molt	propera
Molt	esperançadora
Molt	activa
Bastant	abundant
Molt	valuable
Bastant	constant
Molt	positiva
Bastant	coneguda
Bastant	eficaç
Molt	solidària

<i>La repressió va ser?</i>	
Molt	forta
Una mica	inútil
Molt	llarga
Molt	important
Molt	perillosa
Molt	dura
Molt	inhumana
Molt	profunda
Una mica	ràpida
Molt	injusta
Molt	activa
Molt	abundant
Molt	insuportable
Molt	constant
Una mica	coneguda
Una mica	eficaç
Una mica	paralitzant

<i>El teu record és?</i>	
Molt	necessari
Molt	fort
Molt	útil
Una mica	molest
Molt	important
Bastant	dur
Bastant	amarg
Molt	profund
Bastant	profitós
Bastant	proper
Bastant	esperançador
Bastant	actiu
Bastant	abundant
Una mica	excitant
Bastant	dolorós
Una mica	suportable
Bastant	normal
Una mica	angoixós
Bastant	cert
Molt	durable
Bastant	positiu
Bastant	precís
Molt	fidel
Una mica	absolutori

<i>Per les noves generacions, la memòria històrica ha de ser?</i>	
Molt	necessària
Molt	gran
Molt	forta
Molt	útil
Molt	llarga
Molt	important
Bastant	dura
Una mica	amarga
Molt	profunda
Molt	justa
Molt	profitosa
Molt	solidari
Molt	propera
Molt	esperançadora
Molt	activa
Bastant	obligatoria
Molt	abundant
Molt	fonamental
Molt	valuosa
Molt	normal
Molt	certa
Molt	durable
Molt	positiva
Bastant	modernitzada
Molt	coneguda

<i>El Memorial Democràtic ha de ser?</i>	
Molt	necessari
Molt	útil
Molt	important
Bastant	dur
Bastant	vermell
Una mica	alegre
Molt	profund
Molt	compromès
Bastant	invariable
Molt	profitós
Molt	proper
Molt	esperançador
Molt	actiu
Una mica	obligatori
Molt	abundant
Molt	fonamental
Molt	natural
Molt	normal
Molt	durable
Molt	positiu
Bastant	modern
Molt	conegut
Bastant	senzill
Bastant	estès
Una mica	varis

La lluita antifranquista.

Nosaltres som d'unes generacions que han conegut i lluitat contra la dictadura. En conseqüència som com les antenes que les generacions actuals tenen per veure i comprendre un passat de perills a que va estar sotmesa la llibertat i la forma de com vàrem lluitar contra la tirania i per la democràcia. Aquesta experiència és inapreciable i cal conservar com una lliçó pel futur. Les nostres actituds i sentiments en la lluita antifranquista i universal en el seu sentit de lluita per la llibertat, la valoració de la seva importància, de la seva utilitat i eficàcia, del seu abast i solidaritat, de la esperança en un món millor que mai ens va abandonar, donen a la societat actual una informació molt valuosa.

La repressió.

La repressió tan forta, creixent, llarga i constant, a la mesura de la importància de la nostra lluita, tan injusta i inhumana, forta i dura, va ser eficaç i útil per la dictadura ja que va aconseguir mantenir al règim franquista en el poder. És indubtable el seu poder paralitzant, insuportable però que no va aconseguir vèncer i aniquilar-nos; ben al contrari, les forces democràtiques en lluita per la llibertat, nosaltres, anàvem creixent,

enfortint-nos, malgrat la abundant i activa repressió, fins arribar a la transició de la dictadura a un règim democràtic. Segurament el resultat no va ser tan satisfactori com les esperances de la nostra lluita pels ideals que la impulsàvem es mereixien però, aquell esperit de lluita nostra, indestructible, que va fer sobreviure a la nostra societat, és un llegat imprescindible. Aquests dos aspectes del franquisme, lluita i repressió, les dues cares de la moneda, són l'estigma i l'honor de la nostra vida, el distintiu de la nostra generació, irrepetible i indispensable antídoto contra les possibles tiranies i dictadures del futur.

El record.

Però els anys han passat i el record encara que fort i abundant potser es va fent una mica incert, llunyà, difús, fins i tot enganyós, però sempre sense perdre l'amargor, el dolor i l'angoixa heretats de la repressió. Tanmateix és un record profund, ple d'esperança, important, i malgrat tot no venjatiu però necessari per transmetre a les noves generacions el missatge positiu i útil de la lluita antifranquista.

Les noves generacions i el Memorial.

El Memorial serà el resultat de combinar aquest record, portador de les essències d'ideals per la defensa de les llibertats i per un món millor, i del preu que varem pagar per la repressió, amb la projecció vers les noves generacions, amb el llenguatge adient, expectatives i necessitats actuals, d'aquests valors que, quasi segur, els ajudaran a defensar i ampliar les llibertats. Així, insistint en els aspectes de compromís, solidaritat i justícia, fonamentals en una democràcia avançada i de progrés, però sense amagar la duresa i amargor que pot representar la lluita tal com va ser per a nosaltres.

APROPAMENT EMOTIU RESPECTE AL MEMORIAL DEMOCRÀTIC:

Primer: EL RECORD

Segon: LES NOVES GENERACIONS

Tercer: LA LLUITA ANTIFRANQUISTA

Quart i últim: LA REPRESSIÓ

PRINCIPALS CORRELACIONS AMB EL MEMORIAL DEMOCRÀTIC:

	Important	Profund	Actiu	Útil	Abundant
Noves generacions	Primer	Primer	Primer	Segon	Segon
Record	Segon	Tercer	Segon	Tercer	Primer
Lluita	Quart	Quart	Quart	Primer	Quart
Repressió	Tercer	Segon	Tercer	Quart	Tercer

SEGONA PART.

La segona part de l'enquesta pretén posar al descobert els elements constitutius del franquisme, el seu nucli dur. Són aquells elements i institucions que al llarg de la vida del dictador van fer pinya per constituir el seu règim en els principals aspectes, repressius, polítics, ideològics, legislatius, etc. Alguns d'ells van desaparèixer amb la mort del dictador i la caiguda del seu règim però d'altres l'han sobreviscut i continuen sent institucions bàsiques, naturalment, més o menys transformades o adaptades a la nova situació. De totes elles destaquem, a títol d'exemple per prou conegudes, l'Exèrcit i l'Església Catòlica. La llista es fa llarga i podem afegir la Guardia Civil, el Centralisme, el antirepublicanisme, entre d'altres. No hem pogut superar del tot la por, ni les conseqüències de la guerra civil com els assassinats o l'exili o la impotència davant de la impunitat, almenys, jurídica dels responsables d'aquells fets. D'aquestes grans institucions tenim que fer una anàlisi més acurat ja que, per exemple, en el cas de l'Exèrcit, és molt diferent l'Exèrcit africanista, el de la UME del de la UDM d'abans de la guerra i en el moment de la rebel·lió o l'Exèrcit feixista, monàrquic, tradicionalista, de la Legió i africà, de la Legió Còndor i italià amb l'Exèrcit Popular, de les Milícies, de les Brigades Internacionals en el decurs de la guerra o l'Exèrcit repressor, franquista, auxiliar de l'exèrcit USA, corrupte, amb les guerrilles o maquis. El mateix cas amb l'Església Catòlica en la que tenim que distingir entre la jerarquia de la Cruzada, la Triunfante, la de la Censura i el monopoli de 'ensenyament amb el capellans progressistes i els moviments cristians com la HOAC i la JOC. És indiscutible que el Memorial té que comptar amb tots aquests elements.

Nucli central o dur del franquisme (Grup 1 – durant tot el període i determinant – amb més del 80% de les respostes).

Encapçalat amb "Dictadura" amb el 97,6 %.

<u>Institucions</u>	<u>Ideologies o actituds polítiques</u>	<u>Instruments</u>	<u>Formes polítiques</u>
Exèrcit	Centralisme	Repressió	Falta de democràcia
Guardia Civil	Catolicisme	Tirania	Règim totalitari
Polícia Armada	Anticomunisme	Tortura	Règim totalitari i feixista
Església Catòlica	Capitalisme	Censura	Règim feixista
	Antirrepublicanisme	Presons	El Movimiento
	Formació Catòlica obligatòria	Potestad legislativa del Caudillo	Estado católico, social y representativo
		Corrupció	
		Por	
		Submissió de la dona	
		Tribunals militars	
		Prohibició llengua catalana	

TERCERA PART.

Amb la tercera part, mitjançant, una sèrie de qüestions obertes, es recullen diverses opinions i punts de vista de la nostra gent. Poden tenir varies funcions ja que són qüestions obertes, tanmateix la majoria també podem servir com semiobertes i dicotòniques. Es refereixen, essencialment, al record que tenim i si és trasladable al present i si podem projectar a les noves generacions. Una de les funcions principals és la recensió dels ideals (avui dia diem “valors”) que és vam motivar per la nostra lluita o que pensem que tenen que tenir les noves generacions. D’aquesta manera veurem quins valors tenen una projecció en el món actual i que si no són encara drets val la pena de lluitar perquè hagi sigut, com és el cas de la protecció de la natura o de la sostenibilitat o al dret a la informació.

Valors principals

Compromís	Consciència de classe	Democràcia
Dignitat	Educació	Esperit de lluita
Honestedat	Honradesa	Igualtat
Justícia social	Lleialtat	Modèstia
Pau	Respecte	Sanitat
Sensibilitat	Sinceritat	Socialisme
Societat sense exclusió	Solidaritat	Supervivència

RESPOSTES (EN %) A LES QÜESTIONS DICOTÒNIQUES REFERENTS A L’EXPERIÈNCIA DELS ENQUESTATS RESPECTE A LA SEVA LLUITA ANTIFRANQUISTE.

1 - Es va produir canvi social positiu durant el franquisme ?

SI	35,78	NO	22,02	SI,NO	1,83	AMBIGU	0,92
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

4 - Tenim, actualment, algun tema pendent del franquisme, que malgrat el temps transcorregut, no hem solucionat encara ?

SI	82,57	NO	4,59	SI,NO	0	AMBIGU	0
----	-------	----	------	-------	---	--------	---

5 - L’esperit de lluita contra la dictadura i per la llibertat que teníem abans forma part de la consciència social actual ?

SI	35,78	NO	42,2	SI,NO	10,09	AMBIGU	0,92
----	-------	----	------	-------	-------	--------	------

6 - Hi ha molta diferència entre la solidaritat que es va manifestar abans i l’individualisme actual ?

SI	81,65	NO	3,67	SI,NO	1,83	AMBIGU	3,67
----	-------	----	------	-------	------	--------	------

7 - Creus que la teva memòria està influenciada pel partidisme ?

SI	32,11	NO	51,38	SI,NO	4,59	AMBIGU	0,92
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

8 - Els mitjans de comunicació han fet el possible per mantenir el record ?

SI	11,93	NO	67,89	SI,NO	9,17	AMBIGU	3,67
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

9 - L'Escola ha fet el possible per mantenir el record ?

SI	7,34	NO	77,98	SI,NO	4,59	AMBIGU	2,75
----	------	----	-------	-------	------	--------	------

10 - La família ha fet el possible per mantenir el record ?

SI	44,95	NO	26,61	SI,NO	14,68	AMBIGU	3,67
----	-------	----	-------	-------	-------	--------	------

11 - Estem millor actualment que en febrer del 36 amb el Front Popular ?

SI	45,87	NO	22,02	SI,NO	11,93	AMBIGU	0,92
----	-------	----	-------	-------	-------	--------	------

14 - Creus que la societat actual comparteix, en general, els nostres valors com lluitadors antifranquistes ?

SI	15,6	NO	62,39	SI,NO	9,17	AMBIGU	2,75
----	------	----	-------	-------	------	--------	------

16 - Encara existeix alguna cosa per la qual vàrem lluitar i que valdria la pena continuar lluitant ?

SI	88,99	NO	1,83	SI,NO	0	AMBIGU	0,92
----	-------	----	------	-------	---	--------	------

17 - Penses que potser hem idealitzat massa el passat i que ja no tenen vigència alguns valors que vàrem defensar llavors i que pensem que encara són vàlids?

SI	22,94	NO	50,46	SI,NO	4,59	AMBIGU	3,67
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

18 - El tipus de democràcia actual l'hi deu molt als valors que vàrem defensar ?

SI	68,81	NO	12,84	SI,NO	6,42	AMBIGU	1,83
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

19 - Penses que poden haver alguns valors dels que vàrem defensar i que són contraproductius en la societat actual ?

SI	20,18	NO	62,39	SI,NO	0	AMBIGU	4,59
----	-------	----	-------	-------	---	--------	------

20 - El desenvolupament tècnic i econòmic, no s'ha fet sense tenir en compte el passat ?

SI	45,87	NO	15,6	SI,NO	1,83	AMBIGU	9,17
----	-------	----	------	-------	------	--------	------

21 - Ressuscitar el passat no ens pot portar de nou a una confrontació violenta ?

SI	7,34	NO	77,98	SI,NO	0	AMBIGU	6,42
----	------	----	-------	-------	---	--------	------

22 - La caiguda del comunisme (socialisme real) i rebutjat per les poblacions de l'Est d'Europa i Rússia, no t'han fet revisar les teves creences i renunciar a alguns dels valors que abans defensaves ?

SI	28,44	NO	51,38	SI,NO	4,59	AMBIGU	7,34
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

RESPOSTES (EN %) A LES QÜESTIONS DICOTÒNIQUES REFERENTS A LES OPINIONS DELS ENQUESTATS RESPECTE A LES NOVES GENERACIONS

23 - Les generacions actuals, les dels teus fills i nets, tenen, en general, els mateixos valors que tens tu ?

SI	31,19	NO	50,46	SI,NO	2,75	AMBIGU	0,92
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

24 - Les generacions actuals, les dels teus fills i nets, tenen, en general, les mateixes expectatives que tenies tu ?

SI	12,84	NO	63,3	SI,NO	2,75	AMBIGU	4,59
----	-------	----	------	-------	------	--------	------

25 - Les generacions actuals, les dels teus fills i nets, tenen, en general, les mateixes necessitats vitals que tenies tu ?

SI	31,19	NO	48,62	SI,NO	1,83	AMBIGU	2,75
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

28 - Penses que els teus fills i nets si haguessin viscut la teva època se haguessin comportat com tu ?

SI	50,46	NO	3,67	SI,NO	0,92	AMBIGU	4,59
----	-------	----	------	-------	------	--------	------

29 - Si per la teva edat no has viscut el franquisme, penses que l'haguessis combatut si l'ho haguessis viscut ?

SI	29,36	NO	1,83	SI,NO	0,92	AMBIGU	0,92
----	-------	----	------	-------	------	--------	------

30 - Tornarà a haver una generació com la teva ?

SI	23,85	NO	39,45	SI,NO	3,67	AMBIGU	7,34
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

31 - T'agradaria que els teus fills i nets seguissin les teves idees ?

SI	74,31	NO	1,83	SI,NO	1,83	AMBIGU	5,5
----	-------	----	------	-------	------	--------	-----

32 - T'agradaria que els teus fills i nets, si encara no ho estan, es comprometin políticament?

SI	71,56	NO	3,67	SI,NO	0,92	AMBIGU	5,5
----	-------	----	------	-------	------	--------	-----

33 - T'agradaria que els teus fills o nets tinguessin que passar per el que has passar tu, és a dir, la lluita per la llibertat i eventualment la repressió ?

SI	7,34	NO	77,06	SI,NO	1,83	AMBIGU	0,92
----	------	----	-------	-------	------	--------	------

34 - Penses que, és possible, que tornin a donar-se les circumstàncies perquè tinguin que lluitar per la llibertat ?

SI	50,46	NO	26,61	SI,NO	2,75	AMBIGU	4,59
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

35 - El futur serà millor que el present ?

SI	56,88	NO	14,68	SI,NO	1,83	AMBIGU	4,59
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

36 - Les noves generacions, en general, voldran el canvi social progressiu ?

SI	72,48	NO	5,5	SI,NO	0,92	AMBIGU	6,42
----	-------	----	-----	-------	------	--------	------

37 - Les noves generacions, en general, són més conformistes que la nostra ?

SI	58,72	NO	22,02	SI,NO	2,75	AMBIGU	2,75
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

38 - Les noves generacions podem arribar a cansar-se dels nostres valors o dels nostres records ?

SI	39,45	NO	30,28	SI,NO	2,75	AMBIGU	6,42
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

39 - Creus, de veritat que les noves generacions necessiten els nostres valors per construir el futur?

SI	80,73	NO	4,59	SI,NO	0	AMBIGU	4,59
----	-------	----	------	-------	---	--------	------

40 - Pot haver el perill que impulsem a les noves generacions a lluitar per valors que ja no són vigents ?

SI	22,02	NO	48,62	SI,NO	3,67	AMBIGU	6,42
----	-------	----	-------	-------	------	--------	------

41 - Creus que la societat catalana actual, en general, s'encamina per la via d'autotransformacions progressives ?

SI	63,3	NO	11,01	SI,NO	3,67	AMBIGU	1,83
----	------	----	-------	-------	------	--------	------